

Pan Bogdan Tomaszek
Radny Województwa Opolskiego

Szanowny Panie Radny,

odpowiadając na Pana interpelację w sprawie Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Opolskiego 2030 (RSIWO 2030), uprzejmie informuję, jak niżej.

1. Stan realizacji głównych celów RSIWO 2030

W dniu 4 października 2021 roku Zarząd Województwa Opolskiego przyjął *Regionalną Strategię Innowacji Województwa Opolskiego 2030*, która będzie wyznaczała kierunki wsparcia innowacyjności w kolejnych latach. Przyjęta przez Zarząd Województwa Opolskiego RSIWO 2030 była jednym z dokumentów wykorzystanych w trakcie prowadzonych z Komisją Europejską negocjacji Programu Fundusze Unii Europejskiej dla Opolskiego. Strategia identyfikuje najistotniejsze wyzwania dla rozwoju innowacyjnego województwa opolskiego.

Analiza stanu realizacji celów RSIWO 2030 opiera się na podejściu stosowanym także w poprzednich perspektywach (2007-2013 i 2014-2020), a mianowicie na danych monitoringowych wydatkowania środków interwencji publicznej w ramach kolejnych edycji *Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego*, a w nadchodzących latach z *Programu Fundusze dla Opolskiego 2021-2027* (FEO 2021-2027).

W związku z faktem, że uruchomienie pierwszych naborów w ramach FEO 2021-2027 planowane jest na marzec 2023 r. wszystkie dostępne dane pochodzą ze wsparcia projektów realizowanych jeszcze w ramach RPOWO 2014-2020, a tym samym wpisują się obowiązującą od października 2021 r. RSIWO 2030.

W ramach rozstrzygniętych naborów przeprowadzonych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2014-2020, wg. stanu na dzień 31.12.2022 r., zidentyfikowano 823 podpisanych umów na realizację projektów, wpisujących się w realizację celów RSIWO 2030. Otrzymały one dofinansowanie ze środków Unii Europejskiej na łączną kwotę: 1 349 786 444,95 zł. Zestawienie podpisanych umów w podziale na Działania znajduje się poniżej:

Nazwa działania	Liczba projektów		Kwota Dofinansowania (w PLN)	Instytucja odpowiedzialna za wdrożenie
	31.12.2021	31.12.2022		
1.1 Innowacje w przedsiębiorstwach	87	86	184 236 971,05	OCRG
1.2 Infrastruktura B+R	3	3	57 508 243,39	UMWO
2.1.1 Nowe produkty i usługi w MSP	2	2	222 356 284,00	OCRG/BGK
2.1.2 Wsparcie TIK w przedsiębiorstwach	169	180	46 392 546,51	OCRG
2.1.3 Nowe produkty i usługi w MSP na terenach przygranicznych	44	41	29 956 573,51	OCRG
2.1.4 Inwestycje dla podmiotów ekonomii społecznej	9	8	7 043 259,83	OCRG
2.2 Przygotowanie terenów inwestycyjnych	7	8	39 526 331,19	Aglomeracja Opolska
2.3 Wzmocnienie instytucji otoczenia biznesu	6	6	30 609 752,61	UMWO
2.4 Współpraca gospodarcza i promocja	107	105	21 648 844,00	OCRG
3.4 Efektywność energetyczna w MSP	38	35	34 438 042,11	OCRG
7.1 Aktywizacja zawodowa osób pozostających bez pracy realizowana przez PUP	77	77	207 352 449,46	WUP
7.2 Aktywizacja zawodowa osób pozostających bez pracy	25	25	24 087 334,91	WUP
7.3 Zakładanie działalności gospodarczej	24	24	71 771 002,71	WUP
7.5 Szkolenia, doradztwo dla przedsiębiorców i pracowników przedsiębiorstw oraz adaptacyjność przedsiębiorstw	5	5	9 705 084,23	WUP
7.6 Godzenie życia prywatnego i zawodowego	28	28	27 406 178,26	WUP
9.1.1 Wsparcie kształcenia ogólnego	74	74	68 449 258,17	WUP
9.1.2 Wsparcie kształcenia ogólnego w Aglomeracji Opolskiej	12	12	34 868 110,59	Aglomeracja Opolska
9.1.5 Program pomocy stypendialnej	4	4	6 770 026,87	WUP
9.2.1 Wsparcie kształcenia zawodowego	21	22	85 429 806,25	WUP
9.2.2 Wsparcie kształcenia zawodowego w Aglomeracji	10	10	16 935 882,53	Aglomeracja Opolska

Opolskiej				
9.3 Wsparcie kształcenia ustawicznego	41	41	28 258 926,68	UMWO
10.1.2 Infrastruktura usług społecznych	26	26	61 386 030,46	OCRG
10.4.1. Rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej	1	1	25 546 713,71	UMWO

Biorąc pod uwagę wsparcie projektów konkursowych w ramach RPO WO 2014-2020:

- największy wolumen środków na projekty inwestycyjne został wykorzystany na wsparcie 86. projektów w ramach *Działania 1.1 Innowacje w przedsiębiorstwach* dedykowanych rozbudowie zaplecza badawczo-rozwojowego oraz finansowaniu procesu powstawania innowacji (od pomysłu do rynku) lub jego wybranych elementów. Łączna kwota wsparcia ze środków UE wynosi: 184 236 971,05 zł, a środki prywatne przedsiębiorstw stanowią ogółem: 165 032 852,84 zł;
- najwięcej umów o dofinansowanie podpisano w *Działaniu 2.1.2 Wsparcie TIK w przedsiębiorstwach*, gdzie wsparciem objęto 180 projektów na kwotę 46 392 546,51 zł;
- najwyższe finansowanie projektów w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego odnotowano w działaniu *7.1 Aktywizacja zawodowa osób pozostających bez pracy realizowana przez PUP*, na łączną kwotę 207 352 449,46 zł.

W przypadku instrumentów zwrotnych w omawianym okresie udzielonych zostało 897 pożyczek w ramach *Działania 2.1.1 Nowe produkty i usługi w MSP*, na kwotę 190 035 350,97 zł.

Analizując poziom zaangażowania przedsiębiorstw w obszarach inteligentnych specjalizacji na dzień 31 grudnia 2022 r., zidentyfikowano 473 projekty inwestycyjne wpisujące się w obszary wynikające z RSIWO (w porównaniu do 471 projektów na dzień 31.12.2021r.), a łączna kwota dofinansowania wyniosła: 388 878 157,88 zł (wzrost o 22 964 836,35 zł).

W podziale na inteligentne specjalizacje liczba wspartych projektów przedstawia się następująco:

Zrównoważone technologie budownictwa i drewna	122
Technologie przemysłu maszynowego i metalowego	115
Procesy i produkty ochrony zdrowia i środowiska	109
Technologie przemysłu energetycznego*	57
Technologie chemiczne	42
Technologie rolno-spożywcze	29

*w zestawieniu uwzględniono również projekty wpisujące się w specjalizację: *Technologie przemysłu energetycznego* (w RSIWO 2030 obszar ten nie znajduje się już na liście IS)

Źródło: opracowanie własne

2. Propozycje ew. zmian dotyczących wyzwań, które powodowane są dużym przyspieszeniem działań w zakresie gospodarki wodorowej, intensyfikacją przedsięwzięć w zakresie OZE, gospodarki obiegu zamkniętego

W toku prac nad RSIWO 2030 dokonano identyfikacji najistotniejszych wyzwań stanowiących przestrzeń do wytypowania kierunków działań strategicznych dla rozwoju innowacji w województwie opolskim. Mając jednak na uwadze, że dokument powstał w 2019 roku, a więc przed wybuchem pandemii Covid-19, podjęto decyzję o ponownym skonsultowaniu jego treści w 2020 i 2021 roku. Dzięki temu możliwe było uaktualnienie zapisów Strategii zarówno o kwestie dot. pandemii, jak również transformacji przemysłowej, cyfryzacji i gospodarki obiegu zamkniętego. W rezultacie zestawienie wyzwań zaproponowanych w Strategii ma następującą postać:

- WH1. Konkurencyjność regionów sąsiednich. Kreowanie marki i produktów regionalnych
- WH2. Urbanizacja regionu. Bezpieczne i inteligentne miasta. Ekoprojektowanie
- WH3. Inteligentna infrastruktura łączności i transportu. Gospodarka współdzielenia
- WH4. Wyczerpywanie się zasobów. Technologie małoodpadowe i gospodarka obiegu zamkniętego
- WH5. Rozwój kapitału intelektualnego. Rynek talentów

Odnosząc się do kwestii ewentualnego wprowadzania zmian w zapisach Strategii, w tym również w części postulatywnej, należy wyraźnie podkreślić, że z uwagi na niezwykle dynamicznie zachodzące zmiany w otoczeniu społeczno-gospodarczym (np. wpływ pandemii, wojna w Ukrainie, kryzys energetyczny, itd.) aktualizacja dokumentu jest wręcz pożądana.

Zwyczajowo proces aktualizacji RSI powinien być przeprowadzany w połowie perspektywy finansowej, czyli w tym przypadku w 2024 roku. Jednak mając na uwadze, że pierwsze nabory rozpoczną się dopiero w I kwartale 2023 r., a więc 2 lata po rozpoczęciu perspektywy, należy spodziewać, się że tzw. przegląd śródkresowy Strategii będzie miał miejsce w 2025 r. kiedy będą dostępne dane monitoringowe z pierwszych naborów.

W tym kontekście, obserwując zmiany w polityce energetycznej, rosnące znaczenie inwestycji w obszarach GOZ, itp. jest oczywistym, że wprowadzenie odpowiednich modyfikacji zarówno w RSI 2030, jak i docelowo w kryteriach naborów będzie wręcz konieczne.

Dlatego też na etapie programowania FEO 2021-2027 przyjęto założenie, że projekty Samorządu Województwa dedykowane wsparciu inicjatyw w ramach GOZ, OZE ICT będą realizowane przez OCRG w perspektywie 2-letniej, co pozwoli na wprowadzenie ewentualnych modyfikacji i aktualizacji ich zakresu w kolejnych edycjach.

Zgodnie z harmonogramem naborów przyjętym przez Zarząd Województwa Opolskiego w styczniu br. już w I kwartale 2023 r. ogłoszone zostaną konkursy na następujące projekty, których realizatorem będzie OCRG:

- Innowacyjne Opolskie (kwota dofinansowania UE: 4 500 000 zł),
- Konkurencyjne Opolskie (kwota dofinansowania UE 9 000 000 zł).

Projekty te zawierają komponenty miękkie oraz inwestycyjne nakierowane na wsparcie efektywności energetycznej, transformacji przemysłowej, rozwiązań przyjaznych dla środowiska, gospodarki odpadami i technologii cyfrowych. Ponadto w kwietniu br. przewidziany jest nabór do Działania 1.11 Instrumenty finansowe w gospodarce, gdzie znajduje się komponent wsparcia inwestycyjnego firm dot. ekoinnowacji i zarządzania efektywnością środowiskową.

Samorząd Województwa Opolskiego rozpoczyna również w II kwartale br. realizację dwóch projektów międzynarodowych w ramach Programu Interreg Europa 2021-2027:

- **ENAIBLER - Enabling AI-driven public sector** – którego celem jest umożliwienie władzom regionalnym i lokalnym prowadzenia polityki opartej na sztucznej inteligencji wspierającej cyfrową transformację poprzez zbudowanie zdolności sektora publicznego do odblokowania korzyści płynących z technologii, wzmocnienie roli sektora publicznego jako wczesnego użytkownika i promotora rozwiązań opartych na sztucznej inteligencji oraz wsparcie sektora publicznego we wdrażaniu bardziej otwartych, przejrzystych i etycznych polityk i usług publicznych;
- **SMEOrigin - SMEs & European Original Geographical Indications** – którego celem jest wspieranie produktów z oznaczeniami geograficznymi w zaangażowanych regionach poprzez poprawę standardów jakości MŚP, wspieranie cyfryzacji i promowanie autentyczności produktów.

3. Współpraca z samorządami naszego regionu na rzecz Dolnośląskiej Doliny Wodorowej

Zgodnie z zapisami **Polskiej Strategii Wodorowej do roku 2030 z perspektywą do roku 2040 (PWS)** przewiduje się wsparcie poszczególnych regionów Polski poprzez m.in. tworzenie w nich dolin wodorowych, które pozwolą zbudować łańcuch wartości związanych z gospodarką wodorową takich jak produkcja, transport, magazynowanie i końcowe zastosowanie wodoru w przemyśle. W dolinach będą prowadzone m.in. projekty B+R+I oraz projekty inwestycyjne, które przyczynią się do współpracy pomiędzy lokalnymi, krajowymi i zagranicznymi interesariuszami.

PWS zakłada utworzenie co najmniej 5. Dolin Wodorowych do roku 2030. Do chwili obecnej (na dzień 31.01.2023 r.) utworzone zostały:

- Dolnośląska Dolina Wodorowa,
- Mazowiecka Dolina Wodorowa,
- Śląsko-Małopolska Dolina Wodorowa,
- Podkarpacka Dolina Wodorowa,

- Centralny Klaster Wodorowy im. Braci Łaszczyńskich,
- Pomorska Dolina Wodorowa,
- Wielkopolska Dolina Wodorowa,
- Zachodniopomorska Dolina Wodorowa.

Źródło. Agencja Rozwoju Przemysłu S.A.

Doliny wodorowe są to przedsięwzięcia polityczno-społeczno-gospodarcze mające na celu stworzyć regionalne rynki wodoru w pełnym łańcuchu wartości technologii wodorowych: produkcja, przesył i magazynowanie oraz zastosowanie wodoru w wielu sektorach gospodarki. W dolinach wodorowych będą tworzone demonstratory polskich technologii wodorowych, które wraz z potencjałem polskich przedsiębiorstw mają stworzyć nową gałąź gospodarki opartą o zielone technologie. Doliny wodorowe będą spełniać ważną rolę w mobilizacji prywatnych środków na zielone inwestycje zgodne z reżimem Taksonomii UE i Europejskiego Zielonego Ładu.

Samorząd Województwa Opolskiego aktywnie włącza się w tworzenie warunków i przyjaznego otoczenia na rzecz rozwijania inicjatyw wpisujących się w zapisy PSW:

- w ramach cyklu spotkań dla JST i biznesu w subregionach, które są planowane na marzec-kwiecień 2023 r. planuje się akcję informacyjną nt. rozwijania współpracy w obszarze rozwoju technologii wodorowych i potencjalnego zaangażowania podmiotów publicznych i prywatnych w wymienione powyżej inicjatywy Dolin Wodorowych, w tym potencjalne możliwości finansowania;
- w bieżącym roku planowana jest organizacja ogólnopolskiej konferencji promującej zagadnienia związane z wytwarzaniem, magazynowaniem i zastosowaniem wodoru – wydarzenie będzie realizowane w ramach projektu OCRG, którego rozpoczęcie przewidziane jest na III kwartał.

4. Współpraca w EUWT TRITIA.

Europejskie Ugrupowanie Współpracy Terytorialnej TRITIA (EUWT TRITIA) zostało założone w dniu 25 lutego 2013 r. decyzją Ministra Spraw Zagranicznych Rzeczypospolitej Polskiej (MSZ) nr 1/2013 o nazwie EUWT TRITIA i wpisane do rejestru europejskich ugrupowań współpracy terytorialnej prowadzonego przez MSZ.

Decyzja o utworzeniu EUWT TRITIA została podjęta przez liderów Samorządów z Kraju Morawsko-Śląskiego (Cz), Województwa Opolskiego (PL), Województwa Śląskiego (PL) i Samorządowego Kraju Żylińskiego (SK), na podstawie której podjęto kroki w celu powołania Ugrupowania.

EUWT TRITIA była założona w celu usprawnienia i promowania współpracy transgranicznej, ponadnarodowej i międzyregionalnej między jej członkami głównie dla

wzmocnienia spójności ekonomicznej i społecznej, w szczególności poprzez realizację projektów i programów współpracy terytorialnej.

Podsumowując udział Województwa Opolskiego w Ugrupowaniu można stwierdzić, że nie przełożył się on na realizację konkretnych inicjatyw czyli przede wszystkim wspólnych projektów na rzecz zacieśniania współpracy przygranicznej. W związku z tym na mocy Uchwały nr XXX/331/2017 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 13 czerwca 2017 r. Województwa Opolskiego wystąpiło z Ugrupowania TRITIA z dniem 31 grudnia 2017 r.

Warto podkreślić, że Województwo Opolskie posiada umowę dwustronną o współpracy z Krajem Morawsko-Śląskim, które to porozumienie w pełni zastępuje zakres współpracy opisany w TRITIA, co jest bardziej efektywne z punktu widzenia prowadzenia wspólnych działań.

Ufam, że przedstawione informacje w sposób wyczerpujący zaspokoją Pańską wiedzę.

Z poważaniem

Wicemarszałek Województwa Opolskiego

Zbigniew Kubalańca

Do wiadomości:

Pan Rafał Bartek – Przewodniczący Sejmiku Województwa

Sprawę prowadzi: Karolina Superczyńska

tel. 77 44 82 126